Komunizmo pasekmės visuomenei ir aplinkai

Melioracija ir tarša.
Skelbdami, kad reikia didinti žemės ūkio našumą, sovietai vykdė melioraciją. Jie nusausino daug ežerėlių, pavertė upelius į tvenkinius, sunaikino kalvas ir kalnelius, iškirto miškus. Visa tai, kad būtų galima sukurti didesnius laukus rugiams auginti, kad iš miškų būtų galima gauti daugiau pelno.

Reiškia, Lietuvos gamtos grožis, apie kurį rašė Baranauskas, Marionis ir kiti, buvo pastatytas antroj vietoj.

Melioracija nusausina laukus, bet iškasti kanalai leidžia trašų chemikalams nutekėti į upes ir ežerus (iš ukininkas.lt)

Neapgalvotas melioracijos vykdymas sunaikino gyvulių, šliužų ir paukščių gyvenvietes. Nepavykęs nusausinimas dažnai ežerus paversdavo ne pievomis, o klampynėmis. Trašų chemikalai sukurtais kanalais iš pievų patekdavo į ežerus ir upes ir juos panaikino.

Nomenklatūra.
Laikui bėgant, išsivystė naujas luomas, pavadintas „nomenklatūra“. Tai privilegijuotas luomas, kurį sudarė komunistų partijos pareigūnai, t.y., tie kurie dirbo valdžioje.

Privilegijos buvo įvairios, pvz., lengviau gaunami leidimai kelionėms į užsienį, lengviau gaunamos užsienio prekės, kurios paprastiems žmonėms buvo neprieinamos, ypatingos parduotuvės, ypatingi vasarnamiai, ypatingos ligoninės, ir t.t., kurie buvo paprastiems žmonėms neprieinami ir kurie parūpindavo aukštesnės kokybės aptarnavimą privilegijuotam luomui.

Mašina „Volga“ tapo nomenklatūros prestižo simboliu (iš livinginbaku.com)

O juk toks luomas prieštaravo komunistų skleidžiamai lygybės minčiai. Visi tą suprato. Vėl galime prisiminti George Orwell posakį „All animals are equal, but some animals are more equal than others.“

Homo sovieticus.
Tokia per ilgesnį laiką įsiviešpatavusi netvarka išauklėjo naują kartą žmonių, vadinamų ***homo sovieticus***. Šio tipo žmonės:

- buvo pripratę prie viešai išpažįstamo melo ir viešai vykdomo sukčiavimo, ir gal net prie to prisitaikę. Jie patys melavo ir sukčiavo nes tik taip galėjo normaliai gyventi.
- sunkiai suvokė praktišką tolerancijos pritaikymą (nes viešos politinės pažiūros buvo monolitiškos, nereikalajančios tolerantiškumo, o tik prisitaikymo)
- buvo abejingi tautai ir jos istortijai, ir tiesiai nekentė religijos

Stagnacija.
Naujosios kartos visiškas nepasitikėjimas valdžios ir bendruomenės dorumu užtikrino ekonominę bei mokslinę stagnaciją. ***Homo sovieticus*** darė tai, kas jam nešė asmenišką naudą, o ne tai, kas neš gerą bendruomenei. Paplito korupcija. Žmonės pasivogdavo sau, ko reikėjo, iš valstybės sandėlių. Fabrikai nebegavo medžiagos, kurios jiems reikėjo. Krito fabrikų produkcija.

Fabrikų produkcijos kokybė sumenkėjo. Aplinkos teršimas vis didėjo. Mokslas neprasilaužė į naujuosius kompiuterio amžiaus tyrinėjimo laukus. Gamyba nešė pelną dirbtinai, t.y., ne savo kokybe, bet valdžios protekcijos dėka.

Visa tai reiškia, kad žmonių gaminiai buvbo mažiau ir mažiau vertingi ir niekas nebuvo daroma apie tai - valdžia problemas paslėpdavo dalindama šalpą. Tai reiškia, kad daugiau ir daugiau pinigų buvo išeikvoti. Dėka viso to jau 1970 Andrei Amalrik skelbė, kad Tarybų sąjunga sugrius. Jis teisingai numatė.

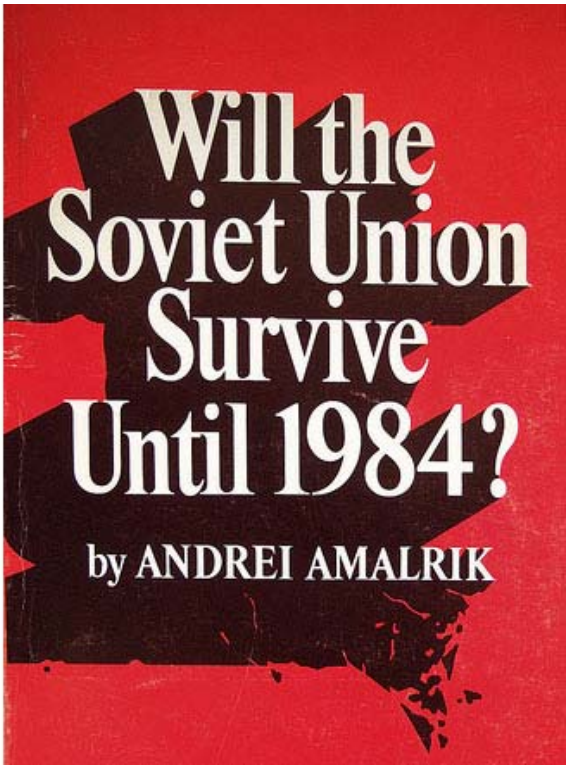

KLAUSIMAI ir UŽDAVINIAI.

1. Kas yra melioracija? Kam ji naudinga? Kokias blogas pasekmes ji turėjo Lietuvoje?

2. Kas buvo nomenklatūra? Ką George Orwell rašė apie nomenklatūrą? Paaiškink, ką tai reiškia.

3. Kas buvo ***homo sovieticus***? Kaip jis atsirado?

4. Kodėl Tarybų Sąjungoj atsirado stagnacija? Kaip ji pasireiškė?

5. Kodėl, manai, Andrei Amalrik 1970 m. statė klausimą, ar Tarybų sąjunga išliks iki 1984 m.?